

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápary, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Évesre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

A tüntető utcza.

Fiume, szept. 6.

A fékevesztett horvát csöcselék a múlt éjjel hallatlan merényletre ragadtatta magát. Éjjelután megtámadta Vio Ferencz dr. fiumei polgármester podvesiczai villáját, halálra kereste a polgármestert és amidőn nem találta, a villa berendezését teljesen elpusztította. A zavargások Szusákon még ma is tartottak, úgy hogy a hatóságok csak a legszigorubb intézkedésekkel tudták helyreállítani a rendet.

Fiumében is volt ma tüntetés, de az elejétől végig a hazafias magyarbarátság jegyében folyt le. *Nákó* Sándor gróf kormányzót, aki ma este érkezett haza Budapestről, Fiume népe lelkesült ovációban részesítette. A nép az utczákon *magyar nemzeti színű zászló alatt vonult végig s a magyar nemzeti himnusz és a Kossuth-nótát levett kalappal énekelte.* A helybeli horvát lap, a „Novi List” szerkesztősége előtt lefolyt tüntetésen kívül ma nem is volt rendőri vagy katonai beavatkozásra szükség s Fiume olaszága ma is bebizonyította, hogy akik hazarellenés érzülettel és törekvésekkel vádolják, hazug rágalmozók.

A mai nap eseményeiről tudósításaink a következők:

A polgármester villáját feldúlták.

A múlt éjjel két óra tájban a garázdálkodó horvát csöcselék, Szusákon kitombolván magát, a szomszédos Podvesiczára vonult és ott megtámadta Vio Ferencz dr. fiumei polgármester villáját. Körülbelül ezer főből állott a vad horda, amely ostrom alá vette a villát. Középről zúdítottak az épületre, majd betörték a kapukat és behatoltak a villába. A vad ordításhoz ilyen kiáltások hallatszottak ki:

— Kerítsétek kézre a taliánt!

— Veszszen a gaz fiumei polgármestere!

A már nyugalomra tért polgármester és családja rémülettel ébredt fel a vad ordításra. A polgármester látván, hogy a horvátok ellene törnek, bezárkózott egy félreeső szobába. Felesége, *Bakarcsics* Hortenzia, aki horvát születésű, négy gyermekével hálószobájába zárkózott.

A zavargók azonban betörték a hálószoba ajtaját és azt követelték az uriasszonytól, hogy adja elő férjét. A polgármesterné azt mondta nekik, hogy férje Fiumében van.

Erre a vad csorda, a polgármesteren nem tölthetve ki boszuját, nekiesett a villa berendezésének és azt zúzta össze. A polgármesterné, aki szerette volna butorait megmenteni, így szólt a tüntetőkhöz:

— Mit akartok, hisz én is horvát asszony vagyok!

Ez azonban mitsem használt, mert a betörők elpusztították a villa egész berendezését, sőt még ezzel sem elégedtek meg, hanem behatoltak a villa kertjébe is s ott a növényeket kitépték és a fákat kivágták.

Majdnem egy óra hosszat tartott ez a barbár pusztítás és csak akkor jelent meg a csendőrség, mire a pusztító csöcselék szanaszét futott.

A horvátok egyéb pusztításai.

A vérszemét kapott horvát csöcselék betört még *Minni és Rocca* szeszgyárába s ott a hordókból kifolyatták a spirituszt. A rendőrség csak ekkor lépett közbe, mert attól félt, hogy a tüntetők fel találják gyújtani a spirituszt.

Betörték *Morininek és Cosulichnak* a villájába is. Az előbbiben megverték a tulajdonos fiait s mindkét villában nagy pusztítást vittek végbe. Betörték a *De Ré*-féle villába is.

Sértegető tengerésskadét.

A halcsarnoknál ma délelőtt három fiumei ember, köztük *Farina* halkereskedő békésen beszélgettek és a tegnapi tüntetésről vitatkoztak. Arra haladt *Stipanovics* Artur 22 éves tengerésskadét, aki az Adria hajóstársaság „Deák” nevű gőzösén szolgál. A tengerésskadét minden ok nélkül odalépett a polgárokhoz és „Szvinye fiumanszke” (disznó fiumei) és más hasonló sértő jelzőkkel illette őket. A három polgár erre közrefogta az inzultáló fiatalembert s a rendőrségre kísérték. *Stipanovics* tagadta, hogy gyalázkodó kifejezéseket használt volna. Erre a jelenvolt három tanút megeskették s ennek alapján *Stipanovicsot nyolcz napi elzárásra ítélték.*

Ováció a kormányciónak.

Arra a hirre, hogy *Nákó* Sándor gróf kormányzó az esti gyorsvonattal Fiuméba érkezik, a Korzón este 8 órakor nagy tömeg gyűlt össze és elhatározták, hogy az állomásra vonulnak és a kormányzót lelkes ovációkban fogják részesíteni. A sokaság egy *magyar nemzetiszínű* és egy fiumei zászló alatt el is indult az állomás felé. Az egész uton magyar és olasz hazafias dalokat énekeltek, a többi közt *levett kalappal Kölcsey Himnuszát és a Kossuth-nótát is.*

Fél kilenczkor az állomásra értek, ott megállapodtak a vártak a vonatot. Midőn a vonat megérkezett s *Nákó* Sándor gróf kormányzó kiszállott, *Moravék* Lipót felügyelő, forgalmi főnök jelentést tett neki, hogy az állomáson nagy néptömeg várja s ovációkban akarják részesíteni.

Nákó Sándor gróf kormányzó azonban az ovációkat el akarta kerülni s ezért nem az állomás kijárójánál, hanem az állomás mellett levő vasuti épületen ment keresztül s ott várakozó kocsiján a kormányzói palotába hajtatott.

Midőn a tömeg ezt megtudta, elhatározta, hogy a kormányzói palota elé vonul s ott fogja a kormányzó tiszteletére tüntetést rendezni. A Deák-korzón, a Via Alessandrian és a Korzón végig, folyton magyar és olasz hazafias dalokat énekelve, csakugyan a kormányzói palota elé vonultak. A Hertmann-féle butorkereskedés előtt egy szakasz rendőr utjokat állotta, de midőn látták, hogy a tömeg nem zavarogni akar, tovább engedték őket.

A kormányzói palota előtt *levett kalappal énekeltek a magyar himnusz*, mire *Nákó* Sándor gróf kormányzó megjelent a palota jobb szárnyának egyik első emeleti ablakánál. A kormányzó megjelenését viharos „Evviva!” és „Éljen!” kiáltásokkal fogadták.

Erre *Nákó* Sándor gróf kormányzó magyarul, majd olaszul a következő szavakat intézte hozzájuk:

— Tisztelt polgártársaim! Nagyon szépen köszönöm a lelkes ovációt. Most pedig arra kérem önöket, hogy minden rendzavarás

nélkül oszoljanak szét s a városban ne csinaljanak zavargásokat.

A tömeg erre viharos éljenzésben tört ki s a tüntetők nevében egy ember megígérte a kormányciónak, hogy minden rendzavarás nélkül szétoszlanak.

A tömeg erre elénekelte a Kossuth-nótát és a „Canti me Rita”-t s a kormányzó életése közben a Via del Municipion keresztül *Vio* Ferencz dr. polgármesternek a Via Clotilde Superiorén levő lakása elé vonult.

Ováció a polgármesternek.

Midőn a tömeg a polgármester lakása elé érkezett, *Vio* Ferencz dr. polgármester megjelent az erkélyen, mire szünni nem akaró éljenzés hangzott föl.

Vio Ferencz dr. podeszta csendet kért és így szólt a sokasághoz:

— Polgártársaim! Köszönöm a tisztelemre rögtönzött lelkes tüntetést, amely mintegy elégtétel akar lenni azért a gaztettért, amelyet a horvátok ma éjjel velem és családommal szemben elkövettek. Kérlek benneteket és könyörgöm nektek, oszoljatok szét csendben és rendben, ne vetemedjétek tettelegességre, hanem mutassátok meg, hogy ti művelt nép vagytok, nem olyanok, mint barbár szomszédjaink.

A beszéet nagy tetszéssel fogadták, éljeneztek a polgármestert és szidalmazták a horvátokat.

Zanella lakása előtt.

A polgármester lakásától a tömeg a Ciotta-utcán, az Erzsébet-téren, a Via del Governón és a Korzón végig *Zanella* Rikárd országgyűlési képviselő lakása elé vonult. A Ciotta-utcza sarkán a „Fiumei Hirlap”-ot megabczugolták, de nem vonultak a lap szerkesztősége elé.

Zanella lakásának erkélyen megjelent *Ricotti* Adám tüntető-parancsnok és tudtul adta a tüntetőknak, hogy *Zanella* képviselő nincs otthon s egyszersmind kérte őket, hogy csendben oszoljanak szét.

A tüntetők zajosan éltették *Zanellát* és egy részük mindjárt el is távozott és hazament.

Tüntetés a „Novi List” előtt.

A tömeg más része azonban, most már zászlók nélkül, a „Novi List” szerkesztősége elé vonult és bezúzta a szerkesztőség ablakait. De a Fiumara felől nagyobb rendőrcsapat érkezett és visszaszorította a tüntetőket. A tömegből két revolverlövés történt, mire egy rendőr a levegőbe lőtt. A „Novi List” szerkesztősége előtt a rendőrség három fiatalembert letartóztatott.

Ekkor megérkezett a városházáról két szakasz honvéd, akiket a sokaság *éljenzéssel és tapsal fogadott.* A honvédek látván, hogy jelenlétükre nincs szükség, a Korzón keresztül, a tömeg folytonos éljenzése közben, visszatértek a városházára és onnan fél 11 órakor visszavonultak a laktanyába.

A tüntetők ezután még kisebb csoportokban jártak be az utcákat, de 11 óra tájban minden elcsöndesült és az utcák felöltöztek rendes éjszakai képüket.

A „Novi List” holnap nem jelenik meg.

A helybeli horvát lap, a „Novi List”, holnap reggel nem jelenik meg. A lap szerkesztősége ma este és éjjel zárva volt. *Supilo* Fe-

rencz, a lap szerkesztője, ma délután átment Szusákra és ott is maradt.

Mint budapesti tudósítónk telefonon értesít bennünket, *Supilo* ma a Félhivatalos Magyar Távirati Irodához a következő táviratot küldte:

„A tegnapi tüntetések alkalmával szenvedett károsodások következtében a »Novi List« holnap már csak azért sem jelenhetik meg, mert nem lehet tudni, hogy a tegnapi tüntetések nem ismétlődnek-e meg.»

A térszene elmaradt.

A katonazenekar ma esti térszeneje a most napirenden levő tüntetések miatt elmaradt. Mindaddig, míg a nyugalom városunkban tel-

A mai nap Szusákon.

A tegnapi nap és az éj folyamán történt zavargások következtében ma számos ott lakó olasz család elhagyta Szusákot és átköltözött Fiuméba. Ezt azonban a horvátok nem nézték nyugodtan, hanem azokat a családokat, amelyek berendezésükkel akartak átköltözni, az utcákon és a szusáki hídnál megtámadták és holmijukat felborították.

Egy magyar asszonyt megtámadtak az utcán, letépték a fejéről a kalapját és összevissza verték.

A tegnapi és mai zavargások következtében a szusáki hatóságok szigorú intézkedéseket tettek. *Zmajec* báró kerületi főnök délután katonai karhatalmat rendelt ki az utcákra és falragaszokon kihirdette, hogy este 7 órakor be kell zárni minden üzletet és 9 óra után tilos az utcákon járkálni.

Ez intézkedések következtében Szusákon ma este és éjjel csönd és nyugalom volt, úgy hogy a katonai őrzőerők éjjel 11 órakor visszavonulhattak a kaszárnnyába.

Népgyűlés a Fenice-szinkörben.

Holnap délelőtt 11 órakor a Fenice-szinkörben népgyűlés lesz, amelyen a lakosság tiltakozni fog a horvátok provokáló magaviselete és a tegnapi szusáki események ellen.

Okos hang Fiuméről.

A »Magyarország« ma reggel ideérkezett számában a fiumei viszonyokról és a legutóbbi fiumei eseményekről igen okos és tisztán látó cikket közöl, amely az itteni olaszok körében bizonyára nagyon jó hatást fog kelteni. Minthogy a cikk nézeteinkkel mindenben meg egyezik s némely rövidlátók és konkolyhintésből elősködők hitvány támadásai ellenében álláspontunknak mindenben igazat ad, itt reprodukáljuk a »Magyarország« fejtegetéseit:

Fiumánik és szokolisták összeverekedtek. A szláv tornászok egy része Dalmáciába és Montenegróba indult körutazni és tüntetni a szláv szolidaritás mellett s Fiumében horvát százlókkal és kormenettel akarták kimutatni, hogy igényt tartanak a városra, mert az horvát. A fiumeiek ellenben magukat olaszoknak és municzipiumukat szabadnak és sajátjuknak tartják, helyhatóságuk tehát a menetet eltiltotta. Menjenek a szokolisták hajókra csak mint közönséges utasok; se közülük, se egyéb dolguk nincs Fiumében. De nem engedelmessékedtek a szláv tornászok s fegyelmezett csapatok az összeverődött tömeggel szemben erősebbek voltak; nem bírt velük a helyi rendőrség sem, míg segítségére nem hívta a katonaságot, mely a szokolistákat beszorította a hajókra, a rendőrség pedig elfogott közülök néhányat, kik dacoltak és ellenszegültek. Amazok elgőzöltek, emezek pedig fogva maradtak, itél felettük a bíró.

Hozzászólunk ehhez a verekedéshez politikai szempontból. A szokolisták Zágrábban nem tüntettek a magyarok ellen, Fiumében, az oitani hírlapírók jelentése szerint, azt a nótát dalolták; Magyaroru strik za vrat. A zágrábi Starcevic-párt gunyda ez, mely felhangzott, valahányszor a Jellacsics-szobor előtt a magyar zászlót elégették, vagy az indóháznál a magyarokat inzultálták. A fiumei rezolucionista horvátok ellenzéke kiabál most is a magyarok ellen, s hogy éppen Fiumében teszik, ezzel

fel akarják vetni a fiumei kérdést, hogy éket verjenek v-le a horvát-magyar barátságba. De szól ez a csufság a fiumei olaszoknak is, mert Magyarország tartanak s nem akarnak Zágrába a horvát országgyűlésbe képviselőket választani. — A Starcevic-pártiaknak Fiumében mindenki »magyarón«, az ott lakó magyarok, valamint az olasz autonomisták és a horvát rezolucionisták. Határozottan helytelenítjük a szokolisták viselkedését Fiumében, mert vendégek idegen városban verekedni nem szoktak, ha pedig politikusok, ezzel maguknak ártottak. Hiszen rokonszenveket kelteni, nem pedig ellenségeket szerezni volt céljuk és feladatuk.

Az eset pedig az olaszok és szlávok közötti régi versengést az Adria keleti partján mutatja újra. Dioklécián császár és a velenzei köztársaság óta törekszenek az olaszok meghódítani az egész Adriát s telepeik vannak az egész parton: Isztriában, Dalmáciában egész Körtüig, Trieszt, Fiume, Zára és Spalató birtokáért tülekednek évtizedek óta. A fiumei verekedés páros a záraival, hol igaztalan várják most a szokolistákat. Bevezetésnek Ferencz József déli utazásához ez nem rossz nyitány.

Triesztet az osztrákok évtizedek óta germanizálni akarták, mégse lett német; szlovén se lett, megmaradt olasznak. Fiumét Bánffy szerette volna magyarosítani s ezzel kudarcot vallott, mert Fiume Magyarország kikötője ugyan, de nyelvére nézve magyar város nem lesz sohasem. Szélesen fekszik közöttünk Horvátország s tengeren az olasz kikötőkkel közlekedik, magyarok Fiumében csak az állami hivatalnokok, a budapesti bankok és kereskedők ügynökei s tisztviselői, a vasutasok és sok átutazó közönség. Ezek közül állandóan csak nagyon kevesen telepsznek le a városban. A hivatalnokok visszahivatnak épp úgy, mint a kormányzók, a kereskedők, ha pénzt szereztek, hazajönnek s az utasok, ha dolgukat végezték, odébállnak. Fiume benszült polgársága pedig olasz, vagy elolaszosodott horvát és német, ki magát büszkén »Fiumano«-nak vallja, ez az ő patriotizmusa; hazájának pedig Magyarországot, melyhez politikailag tartozik, mely szabadságát biztosítja s melyől minden érdeke s jövője függ. Minket magyarokat pedig nem sert a fiumei olaszok dala: Nel la patria di Rosetti non si parla che Italiano. Hadd beszéljenek olaszul, csak érezzenek magyarul és legyenek hü hazafiak. Azok voltak, mióta Magyarországhoz csatlakoztak, úgy 48-ban mint 61-ben, 67-ben és azóta folytonosan. Mint ellenzék sem lettek hazaárulók s panaszaiik jogosultságát igazságos ember nem tagadhatja meg. A magyar kormányoknak és kormányzóknak nem az a feladatuk Fiumében, hogy pártoskodjanak, az olaszokkal vagy horvátokkal veszekedjenek s ezeket megmagyarosítsák, hanem hogy a magyar állameszmét, az ország tekintélyét, jogát, hatalmát, politikai és kereskedelmi érdekeit fenntartsák és terjesztésük s nemzetünk szupremáciáját az állam nyelvében és jelvényeiben is kifejezésre juttassák; az ottan lakó magyaroknak pedig társadalmilag és gyermekeik nevelésére módot nyujtsanak magyarságuk megtartására.

Ebben bennünket se olaszok, se horvátok, se krajnai és dalmát szokolisták meg nem zavarnak.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, szept. 6. *Wekerle* Sándor miniszterelnök a tegnapi minisztertanács határozata alapján ma délután 5 órakor Bécsbe utazott. *Wekerle* a holnapi nap folyamán tanácskozni fog *Beck* báró osztrák miniszterelnökkel a kiegyezéssel összefüggő kérdésekben és még holnap visszatér Budapestre.

A fiumei rezolució.

Budapest, szept. 6. Több ujság mai tendenciózus közleményei alkalmából illetékes helyről kijelentik, hogy a *fiumei rezolució, mint kétoldalu szerződés vagy kötés sohasem létezett.* A fiumei rezolució a horvátok és dalmaták óhajait foglalja össze, amelyeket a koalíció átvett, de tárgyalás alá nem vehetett, mert a Fejérváry-kormány a parlamentet időközben feloszlatta. *A rezolució követelése csak óhajítások, amelyek sem a koalíciót, sem Polonyit, sem Kossuthot, sem Apponyit nem kötik.*

Tisza István nyilatkozik.

Budapest, szept. 6. Politikai körökben elterjedt hírek szerint *Tisza* István gróf volt miniszterelnök nyilatkozni kíván a politikai helyzetről. Ezt Nagyváradon teszi meg szeptember 16-án, amikor az Országos Mezőgazdasági Egyesület tart ott közgyűlést.

Appel báró haldoklik.

Trieszt, szept. 6. *Appel* báró lovasági tábornok, Bosznia és Hercegovina volt katonai kormányzója, napok óta nagybeteg fekszik. Az orvosok lemondtak életéről.

Akik nem akarják a Himnuszt énekelni.

Karánsebes, szept. 6. Az itteni magyarság körében óriási a felháborodás. Október 7-én lesz itt a király szobrának ünnepélyes leleplezése. Ez ünnepélyen a karánsebesi dalegyesületnek is közre kellett volna működnie, de az egyesület kijelentette, hogy nem vesz részt az ünnepélyen, mert nem akar a *Himnusz éneklésében közreműködni.* Az egyesület e hazafiatlan magatartása a magyarság körében óriási megbotránkozást keltett.

KÜLÖNFÉLE.

— **Személyi hir.** *Matuschka* Lajos vezérőrnagy tegnap este a »Zagreb« hajón innen Zárába utazott, hogy résztvegyen a király jelenlétében megtartandó nagy kombinált hadgyakorlatokon.

— **Rágalmak.** A »Fiumei Hírlap« mai számának egy szerkesztői üzenetében lapunk és szerkesztőségünk ellen szórt rágalmakat a sajtóbiroság utján fogjuk megtorolni.

— **Gyakorlóhajó Fiumében.** E hó 20-án a »Komet« hadihajó Fiuméba érkezik s itt fog állandóan állomásozni. A »Komet«-en a helybeli haditengerészeti akadémia növendékei fognak gyakorlatokat végezni.

— **Athelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Tas* Ferencz fiumei állami polgáriiskolai tanítót jelenlegi minőségében a mezőberényi állami polgári iskolához helyezte át.

— **Elhalasztott kirándulás.** A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság közhírré teszi, hogy a szombatira Bescanuovába tervezett kirándulást elhalasztja.

— **A közjótékonyági egyesület gyűlése.** A közjótékonyági egyesület pénteken délután 5 órakor a szegényekháza irodájában gyűlést tart, amelyen a jövő évi teendőket fogják tárgyalni. Az ülésen *Vio* Ferencz dr. polgármester fog elnökölni.

ALUDTTEJ

jégbehűtve kapható a

Központi Tejcsarnokban

(Via Ciotta 2. sz.)

poharankint is 12 fillérért.

Teljes tej házhoz szállítva literenkint 26 fill.
Naponta friss vaj, túró, tejszín és tejfel.

Tájékoztató végett tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Manojlovits János úr kilépett üzletéből s helyette **Bloch Arnold** urat biztam meg üzletem vezetésével.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

és a legújabbak és a legújabbak

Locomobil és gőzcsepplőgépek,

szalmatarló, jégény-csepplőgépek, lóharc-csepplő,

gőztű-röstök, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,

aranygyújtók, boronák, sorvatógépek, Planet Jr.

szecskavágók, répvágók, kukorica-

morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes

szél-erő, 2- és 3-vasú elvű és minden

egyéb gazdasági gépek.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs-keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Első fiumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett Szigoru pontosság és kiváló szakértelem

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Corsia Deák 34. sz., IV. em.

Előfizetések és hirdetések

„A Tengerpart”

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápary

czimzendők.

Szabott árak.

V. E. & A. de ROSSI

Piazza delle Erbe 7. (Óváros.)

Többször kitüntetett cipőraktára.

Saját készítésű legkitünőbb

férfi-, női-, és gyermek cipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kőfogástalanul
eszközöltetnek.

Szabott árak.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának (Gyár Budapest-Kőbánya).

fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palaczkot tartalmazó eredeti ládában.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történi szállítás.

Detail elárúító helyek:

„Unione”-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-lungato. — Schenk János „Fiumara”-kávéháza. — A „Salamon”-féle cukrászda, tulajdonos: Bardola V. — Rod. Tscheric fűszerüzlet a Fiumarán.

Mindenkor friss csapolás.

a „SORKO”-féle vendéglőben, a községi tak. pénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO”

„Adria” palota, FIUME palazzo „Adria”.

TELEFON 224.

SZÁLLIT

minden a nyomdászatra vágó munkát
gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

ESEGUIISCE

prontamente con conoscenza del ramo ed
al più buon mercato ogni lavoro tipo-
litografico.